

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman toiminnan turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Janne Sankelon /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 412/2020 vp:

Mihin toimenpiteisiin valtioneuvosto aikoo ryhtyä, jotta vahvaan vienti-Suomeen kuuluvan Kokkola-Pietarsaaren lentoaseman toiminta turvataan myös tulevaisuudessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Koronaviruksen aiheuttama pandemia on muuttanut radikaalisti useiden yhtiöiden toimintaympäristöä. Kenties suurimman muutoksen on kohdannut lentoliikenne. Tilanne on alalla ennennäkemätön. Muutoksen mittakaavasta kertoo esimerkiksi se, että Finnair operoi toukokuussa noin 5 prosentilla yhtiön koko kapasiteetista ja yhtiö kuljetti huhtikuussa 16 100 matkustajaa. Se on 99 % vähemmän kuin vuosi sitten vastaavalla jaksolla. Finavia taas ilmoitti 3. kesäkuuta käynnistäneensä toiset koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut toiminnan sopeuttamiseksi muuttuneeseen liikennetilanteeseen.

Koronaviruspandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa useat maat ovat asettaneet matkustusrajoituksia ja lentojen kysyntä on romahtanut. Myös Finnair on tämän seurauksena joutunut supistamaan sekä kansainvälistä että kotimaista reittitarjontaansa hyvin merkittävästi. Huomattava osa kotimaan lentojen matkustajista jatkaa ulkomaan lennolle, joten kansainvälisen lentoliikenteen sulkemiset ja matkustusrajoitukset vaikuttavat myös suoraan kotimaan lentojen kysyntään.

Finnair ilmoitti 18.5.2020 aikovansa lisätä reittitarjontaa heinäkuusta 2020 alkaen. Samalla yhtiö kertoi päätöksestään olla lentämättä kesällä 2020 Joensuuhun, Jyväskylään, Kajaaniin, Kemiin ja Kokkolaan. Kysyntänäkymät näiden reittien osalta eivät yhtiön mukaan vallitsevassa tilanteessa mahdollista reittien käynnistämistä.

Finnair on ilmoittanut tarkastelevansa maakuntien reittien tilannetta seuraavan kerran elokuussa 2020 sen hetkisen lentoliikenteen kysyntänäkymien perusteella. Yhtiö ei ole tehnyt pysyviä lopettamispäätöksiä yhdenkään reitin suhteen. Finnair lentää sekä kotimaan reittejä, että kansainvälisiä reittejä tulevan kysynnän mukaan, ja on ilmoittanut olevansa valmis lisäämään lentoja nopeastikin.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 412/2020 vp

Valtioneuvostolle on ensiarvoisen tärkeää, että Suomessa on kattava kotimaan lentoverkosto ja sujuvat yhteydet ulkomaille, jotka takaavat myös vientiyritysten toimintaedellytykset. Lentoyhteydet ovat tärkeitä myös kansalaisille ja paikalliselle liike-elämälle. Vientiyritysten toimintaedellytykset pitää turvata, kun uutta kasvua koronapandemian jälkeen lähdetään rakentamaan. Kattavan lentoverkoston keskeisenä edellytyksenä on riittävä kysyntä.

Finnair on pörssiyhtiö, jossa valtio ei ole ainoa omistaja. Vaikka valtio omistaa Finnairista yli puolet, valtio ei voi osakeyhtiölakia ja hyvää hallintotapaa rikkomatta määrätä yhtiötä sellaisiin päätöksiin, jotka vaarantaisivat sen toiminnan kannattavuuden ja olisivat kaikkien osakkeenomistajien yhteisen edun vastaisia. Reittejä koskevat päätökset ovat operatiivisia asioita, jotka kuuluvat yhtiön toimivan johdon ja hallituksen vastuulle, eivät pörssiyhtiön osakkeenomistajille.

Finavian rooli on puolestaan johtaa ja kehittää lentoasemaverkostoa kokonaisuutena, jossa keskeinen tavoite on saavutettavuuden kehittäminen. Lentoasemien kehittäminen on liiketoimintaa, joka sitoo paljon pääomaa. Finavia joutuu vuosittain priorisoimaan investointejaan ja tarkastelemaan lentoasemaverkostoaan ja sen kannattavuutta kokonaisuutena. Liiketoiminnallisia päätöksiä, kuten verkoston supistamista, ei kuitenkaan tehdä lyhyen aikavälin näkymän perusteella.

Hallitus uskoo, että lentoliikenteen palautumiseen markkinaehtoisesti on jatkossa hyvät edellytykset. Hallituksen strategiana on tukahduttaa koronavirusepidemia, pitää se tiukasti hallinnassa ja sen myötä päästä avaamaan taloutta. Vain talouden ja yhteiskunnan avaamisen kautta lentojen kysyntä elpyy, ja mahdollistaa Finnairin ja Finavian liiketoiminnan palautumisen koronakriisiä edeltäneelle tasolle.

Saavutettavuuden sekä Kokkola-Pietarsaaren ja muiden lentoasemien toiminnan turvaamiseksi hallitus huolehtii sekä Finnairin että Finavian toimintakyvystä ja -edellytyksistä.

Koko maan talouden elvyttäminen on tärkein edellytys lentoyhteyksien palautumiselle koronakriisin jälkihoitona. Hallitus on siis sitoutunut tekemään hartia voimin töitä koko maan saavutettavuuden ja elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksien varmistamiseksi.

Helsingissä 5.6.2020

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen